वा तत्रदर्शनादत्र ॥२९॥ वा पूर्वपक्षनिरासे · न पितृयज्ञाग्निचित्ययोरेव तत्संस्काराधिक्यम् किं तर्हि अत्रापि दर्शपूर्णमासयोर्भवति । कुतः तत्रदर्शनात् तयोरेव तत्र पितृयज्ञाग्निचित्ययोर्हि अन्यविधिपरे वाक्ये लेखाकरणादीनि दृश्यन्ते यतस्तत्र प्रकृतितः प्राप्तानां दर्शनमेव न तु विधानम् · कुतः वाक्यस्यान्यपरत्वात् · कथमन्यपरता · पितृयज्ञे तावत् स यज्ञोपवीती भूत्वाऽऽज्यानि गृह्णातीति (२. ६. १. १२.) आज्यग्रहणे यज्ञोपवीतित्वविधानपरं वचनम् यतः कर्मणः पित्र्यत्वेन प्राचीनावीतित्वमेव प्राप्नोति तत्र वचनाद्यज्ञोपवीतित्वं विधीयते अन्यत्स्तम्बयजुर्हरणादि सर्वं प्राप्तमेवानूद्यते · अग्निचित्यायाम् महावेदेः स्फ्यादिसंमर्शनान्तस्य कर्मणोऽवसरविधानार्थं वचनम् तत्र हि सौमिक्या वेदेरौपवसथ्यात्पूर्वेऽहनि स्फ्यादानादि कर्म प्रकृतितः प्राप्नोति प्रायणीयहविष्कृदन्ते च वचनेन विधीयते अतस्तत्र प्रकृतितः प्राप्तानां दर्शनमेव (न) विधानम् · अतो दर्शपूर्णमासयोरपि लेखाकरणादि भवतीति सिद्धम् ।

वेदिकरणं यथोक्तम् ॥३०॥ [अत्रेत्यनुवर्तते] · यथोक्तं यथा पूर्वमुक्तं[1] वेदिकरणम् तदत्रास्मिन्नवसरे लेखासंमर्शनानन्तरं भवति ।

उत्तरं परिग्रहं परिगृह्णाति सुद्मा स्योनोर्जस्वतीति (१. २७.) प्रतिमन्त्रं पूर्ववत् ॥३१॥[2] अत्रापि ब्रह्मन्नुत्तरं परिग्रहं परिग्रहीष्यामीति ब्रह्माणमामन्त्र्यां परिगृहाणेति तेनानुज्ञातः ।

पुरा क्रूरस्येत्यनुमार्ष्टि (१. २८.) ॥३२॥ तां प्रतिमार्ष्टीति (१. २. ५. १८.) श्रुतेः · प्रति पूर्वक्रियाविपर्यये वर्तते · पूर्वं खनित्रा विषमा कृता अधुना तां समीकरोतीत्यर्थः[3] । पुरस्तादारभ्य प्रत्यक्संस्थमनुमार्जनं कार्यम् स्वश्रुतौ सूत्रे च विशेषानुपदेशात् ।

अध्यधि वेदिं प्रोक्षणीर्धारयत्यन्यः ॥३३॥ पूर्वमुक्तम् (२. ३. ४०.) असंचरे प्रोक्षणीर्निधायेति · ता एवेदानीं तत उत्याय वेदेरुपरिष्टाद्धारयति[4] ।

---

१) यथोक्तमिति व्याममात्रीं पश्चादित्याद्यंसकरणान्तमन्यूनातिरिक्तकरणं Mahâd. २) अत्र यत्प्रतीकोच्चारणम् तद्वाक्यावसानप्रज्ञप्त्यर्थम् Mahâd. ३) लोष्टादिनिष्काशनेन वा काष्ठादिना भङ्क्त्वा वा भूसमीकरणम् Mahâd. ४) वेदेरुपरिष्टादत्यन्तसमीपऽएव अतिनीचैः Ss.